

Європейський Конгрес Українців

Голова: Ярослава Хортяні: Hungary, 1065 Budapest, Hajós u. 1.; Tel./Fax. +361 461 0111/0112; email: muke@t-online.hu
Секретаріят: 49 Linden Gardens, Notting Hill Gate, London, England, UK; Tel./ Fax +44 20 7229 8392
email: ecusec@augb.co.uk; web-site: www.eukrainians.net

Представляє українські громади: Бельгії, Боснії і Герцеговини, Болгарії, Великої Британії, Греції, Данії, Естонії, Іспанії, Латвії, Литви, Німеччини, Польщі, Португалії, Румунії, Сербії, Словаччини, Угорщини, Франції, Хорватії, Чехії, Швеції

10 грудня 2009 р.

Іван Олександрович Вакарчук
Міністр освіти і науки України
Міністерство освіти і науки України
просп. Перемоги 10
Київ 01135
Україна

Повітряною і електронною поштою

Вельмишановний пане Міністре!

Справа: Міжнародна Українська Школа

З усією повагою висловлюємо вдячність за відповідь заступника директора Департаменту міжнародного співробітництва та європейської інтеграції п. Д. Козоріз від 05.11.2009 на лист Європейського Конгресу Українців, надісланий на Ваше ім'я 9 жовтня 2009 р. щодо становища української освіти за кордоном та, зокрема, проблематики співпраці Міжнародної української школи (МУШ) з українськими громадськими організаціями та школами, що діють в їх рамках, за кордоном.

Висловлюємо подяку за надання детальної статистичної інформації стосовно діяльності українських шкіл за кордоном та пояснення нормативно-правової бази, закладеної при розробці проекту Міністерства Освіти і Науки України - «Міжнародна українська школа» щодо організації навчального процесу.

На жаль, відповідь на лист не повною мірою спростовує наші застереги, тому змушені знову привернути Вашу увагу до головних зауважень, висловлених в ньому. Маємо надію отримати таку ж детальну відповідь стосовно більш важливих аспектів попереднього листа. А саме, найбільшій стурбованості керівників наших громадських організацій щодо збереження національного змісту освіти, дотримання концепції національного виховання молодого покоління українців – органічної складової освіти.

Маємо надію, що при закладенні основ діяльності Міжнародної Української Школи, в Положенні про МУШ, передбачалося поряд з навчальним процесом і регулювання виховного процесу відповідно до нормативно-правових документів Міністерства освіти України. Змушені конкретизувати наші запитання: якими конкретними документами стосовно утвердження національного характеру освіти та досягнення основної мети національного виховання керується у своїй діяльності загальноосвітній навчальний заклад 1-3 ступенів «Міжнародна Українська Школа»? Чи передбачає Положення про МУШ дотримання чинних нормативно-правових документів стосовно організації виховного процесу в Українських Закордонних Навчальних Зкладах, що співпрацюють з МУШ?

У своєму листі п. Д. Козоріз зокрема зазначає, що «Відповідно до ст. 8 Закону України «Про освіту» «Навчально-виховний процес у навчальних закладах є вільним від втручання політичних партій, громадських і релігійних організацій». Якщо говорити про традиційну українську школу за кордоном, вона в переважній більшості є складовою частиною діаспорної громадської організації і має чітко визначені цілі своєї діяльності, а саме, збереження рідної української мови, культури, звичаїв та традицій українського народу, вивчення правдивої історії України, що по суті, передбачає виховання дітей у патріотичному національному дусі.

Просимо також конкретизувати, чи є в Законі «Про освіту» положення про заснування українських шкіл за кордоном?

Повторимося ще раз, власне, громадські та релігійні організації і були засновниками українських шкіл. Скільки часу, коштів було затрачено для цього. І все це робилося виключно з огляду на патріотичні почуття засновників. Тепер, коли створилася база, вони стали зайвими. А побоювання втрати у школах національного змісту назвали політичними втручаннями.

Наші зауваження можемо підтвердити на прикладі двох шкіл Португалії, у яких вчать українські діти. «Дивосвіт» заснована Спілкою українців у Португалії та «Перша слов'янська школа» при асоціації «Мир». Ось інтернет-адреси: <http://lisboa.ucoz.ru/> та www.dyvosvit.at.ua, порівняйте зміст. Чи достань декількох предметів на українській мові і диплом про українську освіту, щоб виховувати патріотів своєї країни? Чи в отриманні атестату заключається процес освіти і виховання?

Наведемо визначення мети діяльності Асоціації «Мир»: «Основные направления деятельности ассоциации: образование и воспитание подрастающего поколения, сохранение культурного наследия России, изучение русского языка.»

А пані Іванова, чомусь надає перевагу цій школі, мотивуючи це п'ятиденною формою роботи школи. Парадоксально: живучи у Португалії, українські діти п'ять днів на тиждень вчать любити Росію, її мову та заперечувати Голодомор в Україні!

Додатково, мусимо спростувати твердження п. Д. Козоріз про те, що п'ятиденні школи «створені та функціонують згідно чинного законодавства країн розташування», так як законне функціонування п'ятиденної школи передбачає такі вимоги, які не під силу ні громадській організації, ні українській державі. Отже, згідно чинного законодавства країн розташування ці школи у 99% випадків є незаконними. У зв'язку з цим необхідно докласти зусиль до максимальної адаптації співпраці МУШ з суботніми та недільними українськими школами за кордоном.

На прикладі Португалії та Греції, як, мабуть, і інших європейських країн, отримання українського атестату є вигідним і для продовження навчання у місцевих ВУЗах. Адже, випускник української школи, не набравши у місцевій школі необхідного балу для вступу у ВУЗ Португалії чи Греції, має можливість зробити еквіваленцію українського атестату з вищими оцінками і отримати відповідно вищий прохідний бал для вступу. Чим багато дітей вже й скористалися.

Напевне саме цей факт і спричинив виникнення великої кількості шкіл, що бажають співпрацювати з МУШ. При цьому нових активістів не зустрінеш серед організаторів українських свят, пропагандистів української культури тощо.

Висновок, доступність отримання українського атестату, певна непрозорість цієї процедури спричинила в багатьох країнах спекуляції, підриваючи зміст української національної освіти за кордоном і дискредитуючи цілу систему освіти нашої країни. Школи та організації, які початково створюються як бізнес-проекти, не будують свою діяльність на засадах національного виховання, ставлячи під загрозу майбутнє українських діаспорних громад та української європейської спільноти в цілому.

Пане Міністре, хотіли би повідомити Вас, що під час ювілейного XII з'їзду Європейського Конгресу Українців, який 14-15 листопада 2009 р. відбувся в Лондоні у зв'язку з 60-річчям його діяльності, була створена спеціальна комісія, до складу якої увійшли представники Греції, Португалії, Іспанії, Угорщини, для якнайшвидшого та якісного покращення співпраці українських закордонних шкіл з українськими освітянськими інституціями. З огляду на спільну мету, а саме, збереження та розвитку українського шкільництва за кордоном пропонуємо рекомендувати керівництву МУШ якнайтісніше співпрацювати із новоствореною в рамках ЕКУ комісією.

Варто наголосити, що державний проект МУШ на даному етапі є необхідний і важливий для українських дітей, батьки яких вимушено покинули свою країну і важко працюють для того, щоб прогледувати свої сім'ї. Отримавши атестат про середню освіту України, ці діти зможуть продовжити своє навчання у вищих навчальних закладах, уникнувши тяжкої заробітчанської долі своїх батьків. Справді, Указ Президента України Віктора Ющенка від 04.07.05 № 1013\2005 щодо створення умов для реалізації громадянами

України, які тимчасово або постійно проживають за кордоном, права на повну загальну середню освіту, зокрема шляхом використання технологій дистанційного навчання Кабінет Міністрів України розпорядженням від 07.03.2007 р. № 91-р. схвалив рішення про утворення Міжнародної української школи Міністерства освіти і науки України, став справжнім подарунком України своїм заробітчанами і чи не вперше викликав відчуття стурбованості уряду до їх долі. Дуже важливо не скомпрометувати цей проект до кінця, і не дати людям в черговий раз зневіритися в добрих намірах керівництва країни. Необхідно докласти зусиль, щоб державний проект «Міжнародна Українська Школа», який забезпечує право на освіту громадян України відповідно до чинного законодавства України та фінансується з державного бюджету України в межах бюджету Міністерства освіти і науки України, продовжував своє існування до того моменту, поки в ньому не відпаде необхідність.

У зв'язку з цим звертаємося до Вас, пане Міністре, забезпечити цілковиту прозорість діяльності МУШ щодо її фінансового забезпечення. В даний момент за мотивацією відсутності бюджетних коштів, українським закордонним школам та громадським організаціям, які зацікавлені в отриманні українських атестатів за кордоном, пропонується взяти на себе всі витрати на проведення семестрового контролю, який, згідно останнього листа директора МУШ Л. Іванової від 20.11.2009, «відповідно до п. 5.6. Положення про організацію навчально-виховного процесу в ЗНЗ «Міжнародна українська школа» семестровий контроль знань учнів МУШ є обов'язковий», є обов'язковим.

Тобто, громадські організації, чи самі батьки повинні фінансувати приїзд атестаційної комісії. Чи це означає, що навчання у МУШ є платним? Яким розпорядженням МОН України тоді це визначено?

Без документального підтвердження витрат приїзду і роботи атестаційної комісії, керівники деяких шкіл вже не перший раз збирають кошти на приїзд і утримання членів атестаційної комісії. Яку правову оцінку можна дати таким відносинам з державним закладом?

Вже зараз батьки однієї ЗУНЗ у Португалії, керівник якої збрала на останню атестацію 3000 євро, не отримали жодного підтвердження і збираються звертатися у португальські фінансові та слідчі органи для перевірки.

Все це може закінчитися тим, що португальська влада заборонить діяльність українських шкіл, адже на даний час, ні одна ЗУНЗ у Португалії не зареєстрована згідно чинного законодавства.

Вважаючи абсолютно неможливим покласти на плечі заробітчани такі великі додаткові витрати, звертаємося до Вас з проханням сприяти дотриманню зобов'язання, що взяв на себе уряд України, започатковуючи державний проект «Міжнародна українська школа». У випадку абсолютної неспроможності фінансування виїзду комісії МУШ для проведення семестрового контролю, пропонуємо використати повноцінні педагогічні кадри на місцях (які за прикладом минулого року були прийняті на тимчасову роботу в МУШ за трудовою угодою для проведення семестрового оцінювання учнів МУШ на місцях), які би провели обов'язкове семестрове оцінювання у своїх школах без виїзду комісії МУШ за кордон.

З великою повагою,

Ярослава Хортяні
Голова ЕКУ